

Korthålsbana

Varför byggde vi och hur mycket tid går åt för att sköta den?

Examensarbete av Banchef Erik Carlo, Vetlanda GK
HGU 2013-2015



Innehåll

1. Inledning
2. Om Vetlanda GK
3. Bakgrund
4. Projektets tidsaxel
5. Grow in
6. Invigning
7. Banan
8. Skötselbehov
9. Slutsats

1: Inledning

Jag har valt att på ett övergripande och förhoppningsvis lättförståeligt sätt presentera processen från idé till invigning.

Jag ska även visa hur en vecka kan se ut ur skötselsynpunkt vad gäller arbetstimmar.

Detta var något jag gärna hade haft tillhands då jag skulle försöka budgetera för skötseln av en bana som ännu bara fanns på pappret. Jag är väl införstådd i att ingen korthålsbana är den andra lik och att klubbars ambitionsnivå vad gäller skötsel kan skilja oerhört mycket.

Jag ska i alla fall beskriva hur vi har gjort och hoppas att det kan vara till nytta.

2: Om Vetlanda GK

Klubben bildades 1983. Innan dess fungerade verksamheten som en sektion inom Eksjö Golfklubb. På övningsområdet i Östanå har dock träningsspel förekommit sedan 1969.

Golfbanans första 10 hål var färdiga för spel sommaren 1985 och under 1989 var övriga hål klara. Arkitekt är Jan Sederholm.

Vetlanda GK har idag cirka 1 500 medlemmar varav cirka 300 är passiva.



3: Bakgrund

Det är under våren 2010 då vår nuvarande ordf. Claes Janbert tillträtt, som planerna på att bygga en korthålsbana konkretiserats. Viljan att bygga har funnits en tid men det är först nu som medlemsantal och ekonomi gör det möjligt att överhuvudtaget gå vidare med planerna.

Några av anledningarna till att man vill bygga är:

- **Bredda åldersfördelningen:** Locka fler yngre och småbarnsföräldrar som känner att tiden inte riktigt räcker till men gärna tar ett varv på ca timmen. Även få äldre att stanna kvar som känner att stora banan börjar bli lite lång.
- **Mindre och mer tillgängligt:** Det ska alltid gå att åka ut till Östanå för lite spontan golf. I takt med att medlemsantalet ökat har det blivit svårare att komma ut på banan. Framförallt kvällar och helger. Korthålsbanan ska vara ett attraktivt alternativ som erbjuder ett mervärde för befintliga medlemmar.
- **Pay and play:** Man vill kunna locka in fler i golfens och klubbens underbara värld. "Icke golfare" som tidigare åkt till andra orter för att testa på golf ska kunna göra det hos oss. På det sättet hoppas man på att sänka trösklarna och göra att klivet därifrån till medlem blir kortare.
- **Företagsgolf och sponsorintäkter:** En korthålsbana är en perfekt plats för kickoffen eller firmafesten eftersom alla kan vara med. Det är även en bra plats för företag att synas på.
- **Utveckling:** Eller avveckling. Det finns inget mellanläge. Vill man behålla medlemmar och locka till sig nya måste man hela tiden jobba med att utveckla och förnya anläggningen.

4: Projektets tidsaxel

Under våren 2010 tar man kontakt med banarkitekten Christian Lundin som gör flera besök på klubben och tillsammans diskuterar man vad det är man vill åstadkomma. Man börjar med att titta på olika sätt att förbättra klubbhusområdet samt hur en eventuell korthålsbana skulle kunna se ut och var den skulle kunna placeras.

Hösten 2010 får klubben ett första designförslag av Christian.

Under 2011 bearbetas kommun och länsstyrelse för att få till ett bygglov för ett ca 1,5 ha stort område nedanför Östanå vårdshus i anslutning till Driving Range. Vid denna tid används området för närspelsträning men sköts till största delen som en semiruff med lite flaggor och två bunkrar.



Våren 2012 får klubben bygglov för 6 hål på det område som redan då nyttjas av klubben. Årsmötet röstar ja till att fortsätta projekteringen.

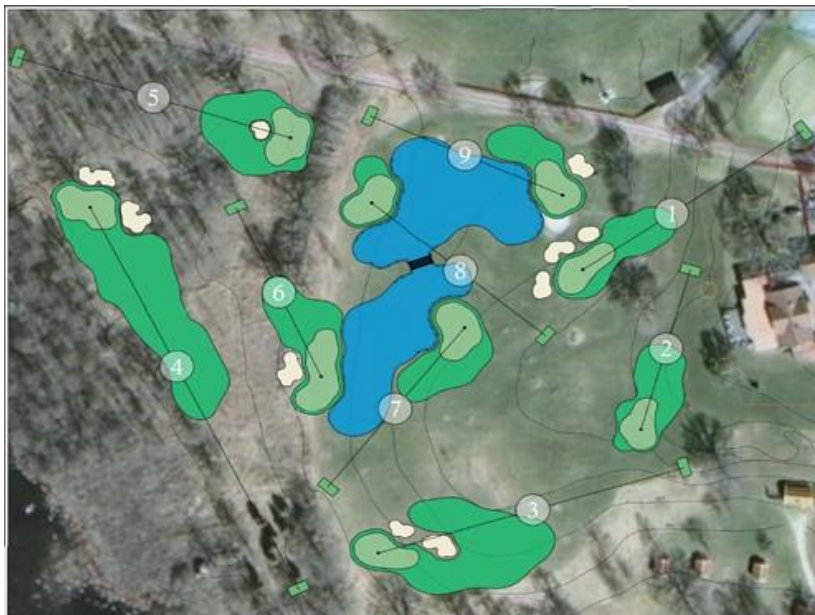
Hösten 2012 får Christian Lundin i uppdrag att ta fram ritningar och underlag till en upphandlingsförfrågan.

Januari 2013 antas Christians offert. Upphandlingsförfrågan går ut till fyra olika byggare. I april går man igenom svaren och därefter beslutar klubben att anlita, First Golf en Irlandsbaserad firma med lång erfarenhet av golfbanebyggnation. Bland annat bygget av Halmstad Golfarena samt ombyggnationen av Royal Troon vintern 2013 inför British Open som ska spelas där 2016.

I september 2013 beslutar styrelsen att man ska försöka bygga ytterligare tre hål i "fårhagen" som är placerad nedanför och närmare vattnet än området man fått bygglov för. Man menar att det vore synd att inte försöka få till en niohålsslinga när man ändå är igång.

Detta blir början på en ganska långdragen process med kommun och länsstyrelse.

I januari 2014 gicks den senaste skissen igenom och godkändes. Där finns även de tre sista hålen i fårhagen med.



I april 2014 börjar byggnationen av de första sex hålen. Byggarna har option på de sista tre hålen och ska börja bygga de också så fort man fått klartecken från berörda parter.

Arbetet med de första sex hålen flyter på bra förutom att det är mer sten än väntat och i mitten på maj kan man så dem första greenerna med tillhörande greenområden.



Då vi ännu inte fått besked om de sista tre hålen hamnar vi i ett ganska besvärligt läge. Efter midsommar får vi dock det glädjande beskedet vi väntat på och bygget av de sista tre hålen kan påbörjas.

I början av augusti står banan klar och alla områden är sådda. Nu har vi redan hunnit klippa och sköta de första sex hålen i två månader.



5: Grow in

I maj 2014 när de första sex hålen var sådda gick jag plötsligt från att ha **en** bana att sköta, till att sköta **två**. Nu var det upp till mig och min personal att ge gräset de rätta förutsättningarna för att få en lyckad etablering.

Eftersom jag inte hade några tidigare erfarenheter av hur det skulle gå till fick jag förlita på tips från kollegor, banarkitekten, byggarna men framförallt bankonsulent Mikael "Bobban" Frisk.

"Bobban" som för övrigt varit med som bollplank och stöd ända sedan planerna på en korthålsbana tog sin början.

Våren och sommaren 2014 var väldigt torr. Detta ställde stora krav på bevattningen så att vi kunde hålla ytorna fuktiga. Detta visade sig vara ganska svårt i början på juni. Framförallt på de lite högre delarna av greenerna som var utsatta för mycket sol och vind.

Ungefär en vecka efter sådd kunde man se hur greenområdena började skifta i grönt. Vi började då med att bara rulla över dem med singelklippare utan att slå på aggregaten. Vi körde alltså bara på drivrullen för att jämna till och packa lite lätt.



Greener och foregreen/fairway såddes samtidigt med krypven. Det som skilde dem åt var uppbyggnaden. Greenerna enligt USGA och foregreen med sållad matjord. I början av juni det året kom Bobban på besök och tillsammans kunde vi konstatera att det var dags för första klippningen.

Singelklipparna ställdes in på 10 mm och vi klippte green och foregreen som en enhet. Efter klippningen gödslade och kalkades greenerna.

Ruffen som såddes med Raj/Ängsgröe började även den bli rätt så frodig vid det här laget. Framförallt där bevattningen täckte.

En Klippo (handjagare) införskaffades och en sommarjobbare anlätades för att klippa ner den till rätt klipphöjd och på så sätt få den att tätas till sig.

Vi behövde som tur var inte klippa all ruff på det här sättet utan det var främst i lågpunkter och närmast greenerna där det gärna ville bli lite för mjukt för att kunna köra några tyngre maskiner.

I juli kunde vi sänka klipphöjden till 7,5 mm. Greenerna var fortfarande inte helt täta och för att råda bot på det gödslade vi ungefär 4 ggr mer än normalt.

Den delen som var uppbyggd med matjord tätade till sig väldigt fort eftersom den hade mycket bättre förmåga att hålla vatten och näring.

Man kunde se att det bildades en kant mellan foregreen och green p.g.a. jordarnas olika beskaffenhet.

Detta gjorde att singelklipparna gärna ville hoppa till när man kanten och som följd av detta fick vi lite sämre etablering i detta område.

Vid det här laget hade vi även fått börja sköta bunkerslänter och kanterna runt dammarna med Flymo och grästrimmer. Bunkerkanterna fick sin utformning med hjälp av dräneringsslang som var fäst runtom för att de skulle hålla formen innan gräset skapat en fin kant.

I slutet på juli sänktes greenhöjden till 5 mm och först nu kunde man skilja green från foregreen. De började även bli täta och fina och fick en omgång lätt dress som borstades ner med dagborste.

I början på augusti såddes de sista tre hålen och etableringen där blev mycket bra. Det var mycket enklare att hålla ytorna fuktiga då. I slutet av september kunde vi klippa alla greener på 5 mm. Och alla foregreens klipptes då med trippelklippare på 8 mm.

Under hela 2014 har vi varit mycket noga med att sköta röjning runt träd, tees, stensatta dammkanter, bunkrar mm.

Jag tycker det är viktigt att man gör ett seriöst intryck och visar att man kan sköta banan och hålla det snyggt och städat även om den ännu inte är öppen för spel. Om inte annat så kommer det inte som en chock när du väl blir tvungen att sköta det längre fram.

När våren kom visade det sig att banan klarat vintern på ett föredömligt sätt. Det enda som behövdes nu var värme.

Invigningsdatum var spikat och innan dess skulle greenerna komma igång och växa, de sista tre hålen som såddes i augusti låg en bra bit efter de som såddes i maj. När värmen väl kom klipptes det på 5 mm någon gång bara.

De första sex hålen vertikalskars för första gången, de sista tre borstades med en styvare borste. Sedan dressades allt som därefter drogs ner med stålnät. Eftersom det nu bara var några veckor till invigning sänktes klipphöjden till 3,5 mm. Denna klipphöjd har vi sedan hållit.

Nu när banan vuxit till sig har vi hittat skötselrutiner som vi känner oss nöjda med. Vi borstar greenerna med styv borste en gång i veckan och vertikalskär och dressar ca var tredje vecka.

6: Invigning

Lördagen den 30:e maj 2015 var det dags för invigning. Dagen vi jobbat mot under flera år är äntligen här.

Vad ska spelarna tycka? Är den för svår för nybörjarna eller inte tillräckligt utmanande för de bättre spelarna. Frågorna var många.

Joakim Haeggman fick äran att slå första slaget efter att ordföranden hållit ett invigningstal. Därefter spelades en invigningstävling med sponsorer och inbjudna.

Nu var banan officiellt öppnad och efter tävlingen fyllde det på med spelare som var sugna på att testa den nya banan. Lovorden lät inte vänta på sig och alla som spelat var mycket positiva.

En ny fas i klubbens historia hade därmed tagit sin början. Nu hade vi inte längre 18 hål utan 27.



7: Banan

Redan tidigt i projekt var man överrens om att man ville bygga en bana som känns som en riktig fullängdsbana fast i miniformat. Man ville ha en bana som stack ut och som kändes genomtänkt. Den skulle erbjuda utmaningar för de lite bättre spelarna men ändå inte kännas övermäktig för nybörjaren.

Marken som tagits i anspråk för banan består av totalt ca 4 ha där större delen tidigare använts som övningsområde med egna bollar. En liten del närmast sjön nyttjades som fårhage. Det var också här de sista tre hålen byggdes och detta område som bygglovets dröjde för.

Greenerna är byggda enligt USGA:s standard vad gäller uppbyggnad och sådda med krypven. Blandningen till greenerna bestämde vi skulle bestå av nya sorterna Tyee och 007

Greenernas storlek varierar mellan 150 – 250 kvm. Totalt ca 2000 kvm.

Foregreen och fairway är även de sådda med krypven sorten: T7, men av kostnadsskäl uppbyggda med sållad matjord. Totalt ca 2 000 kvm.

Bunkrar finns det 8 stycken som är relativt små. Totalt ca 300 kvm

Utslagsplatserna är gjorda av konstgräs 2,5 x 2 meter. Totalt 10 utslagsplatser. Håll fyra har två utslag.

Mitt i banan finns en damm som är ca 2 500 kvm stor.

Ruffen består av ca 2,5 ha och är sådd med Nordsport. En blandning av Raj/Ängsgröe.

Till detta tillkommer ca 500 kvm högruff/skogskant.

Varannan vecka tillkommer även tid för dressning och vertikalskärning som tar totalt ca 8 timmar

9: Slutsats

Det är nu höst 2015. Snart har det gått ett och ett halvt år sedan bygget startade och snart sex år sedan styrelsen beslutade att börja projektera för en bana.

Det har varit oerhört lärorikt och roligt att få vara med och bygga en så pass ambitiös korthålsbana som vi gjort.

Markus och Mike från First Golf visade hur man hanterar en grävmaskin och tillsammans med Christians vågade design blev det riktigt bra. Om man som klubb funderar på att dra igång ett projekt liknande vårt måste man först säkerställa att det finns drivna personer i styrelsen som är beredda att lägga ner mycket tid och hårt arbete.

För det krävs mycket planering för att ro iland ett projekt av den här storleken.

Nu ser jag fram emot nästa sommar när banan fått växa till sig ytterligare och ryktet om vår fina bana spritt sig och golfare och blivande golfare från när och fjärran strömmar till.

Med dessa ord vill jag tacka följande för att dem bidragit till att ro detta projekt iland: Vetlanda GKs banpersonal som med entusiasm lagt ner hela sin själ i projektet.

Erik Tejmark på kansliet som proffsigt skött all administration.

Ordföranden Claes Janbert. Utan honom hade banan aldrig kommit till.

Percy Ekström, styrelsen representant i banfrågor som med stort engagemang och sina kunskaper fört bygget framåt.

Sist men inte minst Svenska golfförbundet och Mikael Frisk som bidragit med sina kunskaper och erfarenheter och som aldrig var mer än ett telefonsamtal bort..

September 2015

**Erik Carlo
Banche Vetlanda GK**

